

Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje

AVTORICA: PIA KLASINC

MENTOR: ALJAŽ SELINŠEK

PTUJ, 13.3.2020

KAZALO

Kazalo vsebine

Povzetek	3
Uvod	4
Eksperimentalna arheologija	5
Nastanek rima - legenda	5
Družbena delitev, prebivalstvo	6
Pomen Etruščanov in Grkov pri ustanavljanju nove države	8
Omemba menjavajočega se političnega parketa države.....	8
Poetovio.....	9
Pomen Poetovia v rimski državi.....	10
Gospodarska funkcija njegove trgovske poti.....	10
Pomembnejši in ohranjeni spomeniki.....	11
Gospodarstvo.....	14
Lončarstvo in opekarstvo.....	15
Kulinarika.....	15
Vsakdanje življenje, otroštvo in šola.....	16
Rimska legija.....	17
Legionar.....	18
Življenje Legionarja.....	18
Pomen neformalnega izobraževanja pri poučevanju zgodovine v šoli.....	19
Viri.....	20

POVZETEK

Ptuj slovi kot najstarejše mesto v Sloveniji. Že v času rimljanov je bil Ptuj (takratni Poetovio) eno izmed najmogočnejših mest v Rimskem imperiju. Leta 69 so na našem ozemlju prav pod vodstvom Markusa Antoniusa Primusa izglasovali Vespasiana za Rimskega cesarja. Na prostoru današnjega mesta Ptuj je bila v antiki pod cesarjem Trajanom, ki je vladal med leti 98 in 117, ustanovljena kolonija poimenovana Colonia Ulpia Traiana Poetovio. Pred tem je bil vso prvo stoletje do Trajana tukaj legijski tabor z manjšo pripadajočo civilno naselbino. V tej rasiskovalni nalogi sem ugotovila kako zelo pomembno je bilo mesto, in kako pomembno, je še zmeraj. Zelo bi priporočila (predvsem mladostnikom), da bi se v osnovnih šolah več pogovarjali o tem kako mogočno mesto je bil Ptuj s poudarkom na razlogih. Ugotovila sem tudi kaj vse lahko Rimski kamp Poetovio pripomore k vsemu kar se v šoli učimo in kaj vse lahko s pomočjo eksperimentalne arheologije naredimo.

ABSTRACT

Ptuj is known as the oldest city in Slovenia. Even in Roman times, Ptuj (then called Poetovio) was one of the most powerful cities in the Roman Empire. In 69 century, Vespasian was voted Roman emperor in our territory under the leadership of Marcus Antonius Primus. In the present-day city of Ptuj, a colony called Colonia Ulpia Traiana Poetovio was founded in antiquity under Emperor Trajan, who reigned between 98 century and 117 century. Previously, throughout the first century until Trajan, there was a legion camp with a small civilian settlement. In this research assignment, I realized how very important he was, and still is, our place. I would highly recommend (especially to teenagers) to talk more in elementary schools about how powerful Ptuj was and how important it was. I also found out what the Roman Poetovio camp can do to help everything we learn in school and what we can do with experimental archeology.

UVOD

Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje je naslov za katerega si je vredno vzeti minuto časa za premislek.

V tej raziskovalni nalogi sem se predvsem poglobila v to, da bi vsaj malo upodobila kako mogočno mesto je bil Ptuj, in kako lahko s pomočjo eksperimentalne arheologije pripomoremo k boljšemu razvoju in ohranjanju mesta. Raziskala pa sem tudi, kaj vse nam nudi Rimski kamp Poetovio, ki je bil ustanovljen 11. junija 2016. V njem sem našla nekaj zelo zanimivih replik s pomočjo katerih sem lahko izdelala različne predmete.

Vse to bom v nadaljevanju naloge podrobneje predstavila. Prav tako bom predstavila še nekatere že znane zanimivosti Poetovia, legije, prehrane, življenja,...

Kako lahko izboljšamo neformalno izobraževanje med ljudmi?

- Med neformalnim izobraževanjem in ljudmi obstaja povezava.
- Neformalno izobraževanje je vse okoli nas le najti ga moramo.

To nalogo sem hotela pripraviti iz samega veselja in strasti, ki jo imam do Rima, rimskih časov in rimljanov. Na začetku sploh nisem vedela kaj početi in kako pripraviti raziskovalno nalogo, vendar mi je pri tem zelo pomagal moj mentor. Takoj ko sem dobila navdih sem začela pisati in pisati. V pomoč mi je bil tudi moj oče, ki je ustanovitelj Rimskega kampa Poetovio. V kampu sem opravljala številne raziskave in poskušala sama puostvariti eksperimentalno arheologijo. V vsakem poglavju sem se znašla pred težkim vprašanjem, ki sem ga postavila zgoraj. Sicer je na to zelo težko odgovoriti vendar se bom potrudila to izboljšati.

1. EKSPERIMENTALNA ARHEOLOGIJA

V **Rimskem kampu Poetovio** imam zelo zanimive izkušnje s lončarstvom (lončarskimi izdelki), ter izdelavo opeke. Znam ponazoriti kako so včasih izdelovali glinene izdelke in tudi kup drugih stvari kot je na primer priprava hrane in v kakšnem okolju in kdaj so jedli. Najprej eksperimentalne arheologije nisem razumela najbolje in sem imela kopico vprašanj o tem kaj sploh je?, zakaj se uporablja?,... sedaj vem, da je to način prikazovanja kako je kaj izgledalo in na kašen način so izdelovali raznorazne predmete. Uporablja se predvsem za prikazovanje obrti, načina življenja, navad,...

2. Nastanek Rima – legenda

Poznamo več legend o nastanku rima:

Enej je bil trojanski plemič. Njegova mati je bila rimska boginja ljubezni in lepote – Venera. Skupaj z očetom in sinom ter nekaterimi Trojanci je z ladjo ušel iz goreče Troje. Potoval je po morju, se ustavljal ob obalah Krete, severne Afrike, Sicilije in na koncu v Laciju, pokrajini, kjer so živeli Latini. Po spopadih so sklenili premirje in Enej se je poročil s kraljevo hčerko Lavinio ter po smrti kralja zavladal Latinom. Za njim je vladal sin Askenij, imenovan tudi Julo (od tod izhaja naziv družine Julijcev, kateri je pripadal tudi Julij Cezar). Askenij je ustanovil mesto Alba Longa. Za njim je vladalo dvanajst rodov njegovih naslednikov. V 8. stoletju pr. n. št. pa je prišlo do spora za prestol med bratoma, kraljevima sinovoma. Ker je bil Numitor starejši, je prevzel prestol, vendar se njegov mlajši brat Amulij s tem ni mogel sprijazniti in je brata vrgel s prestola, njegovo hčerko Reo Silvijo pa dal zapreti med vestalke, ki se niso smele poročiti. V Reo Silvijo se je zagledal bog vojne Mars in Rea Silvija je rodila dvojčka, imenovana Romul in Rem. Amulij se ju je hotel znebiti in je svojemu služabniku naročil naj ju da v košaro in vrže v reko Tiberu. Košara se je zapletla v vejevje in tam ju je našla volkulja, ki je prišla k reki pit. Dojila je fanta, da sta zrasla. Nekoč, ko sta se igrala ob vodi ju je našel kraljevi pastir in ju odpeljal domov. Ko sta odrasla, sta premagovala vrstnike in kmalu je na dan prišla zgodba o njunem izvoru. Maščevala sta se Amuliju in oblast v Albi Longi vrnila Numitorju. Želela sta ustanoviti svoje mesto tam, kjer so ju vrgli v reko. Vendar se nista mogla sporazumeti, po kom bo mesto imenovano in kdo bo vladal. Ker sta bila dvojčka, nobeden od njiju ni imel prednosti. Odločila sta se, da namesto njiju odločijo bogovi s ptičjim letom. Postavila sta se vsak na svoj grič in čakala, komu bodo bogovi namenili več ptic. Remu se je najprej pokazalo 6 ptic in ko so rezultat že sporočili, se je Romulu prikazalo 12 ptic. Nastal je spor, ki se je sprevrgel v pobjo. Rem je, da bi ujezil brata,

preskočil njegovo obzidje. Jezni Romul ga je ubil in si sam prilastil oblast, mesto pa je po njem dobilo ime Roma (Rim). Rim naj bi bil ustanovljen 21. aprila 753 pr. n. št. na Palatinu, enem od sedmih rimskih gričev.

2.1 DRUŽBENA DELITEV, PREBIVALSTVO

Prebivalstvo vseh treh plemen, ki so živela na območju sedmih gričev, imenujemo rimsko ljudstvo

Prvotna politična ureditev:

1. kralj: vrhovni svečenik, najvišji sodnik, vojaški poveljnik
2. senat ali svet starešin: pomaga kralju pri vladanju
3. dva stanova: patriciji in plebejci

Življenje v vseh mestih v rimskem cesarstvu je potekalo približno enako. Rimski državljani so imeli več pravic kot drugi. Ti državljani so se delili na plebejce in patricije. Ostali so bili večinoma sužnji in tujci.

Patriciji

Bili so:

Premožni potomci uglednih prvotnih naseljencev.

Imeli so vse politične pravice.

Veljali so za edine prave rimske državljane.

Imeli so tudi vojaško čast

Prvotni vojaki so bili premožni ljudje, saj so si morali orožje kupiti sami.

• • •

Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje

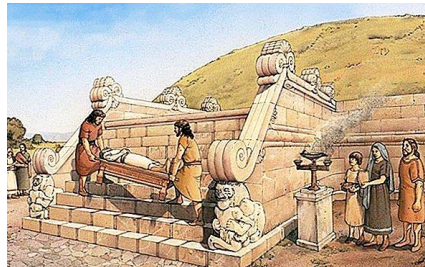
Plebejci

Bili so prebivalci podrejenih okoliških ozemelj.
Potomci prebivalcev, ki so se v Rimu naselili pozneje
Bili so mali posestniki, trgovci in obrtniki.
Plačevati so morali visoke davke in niso imeli nobenih političnih pravic.
Niso smeli odločati o usodi države.
Poroke med plebejci in patriciji so prepovedane

2.2 Pomen Etruščanov in Grkov pri ustanavljanju nove države

Rimljani so v veliki meri kopirali oz. povzeli Grško arhitekturo, filozofijo,... Grška kultura se je širila prek kolonij na Apeninskem polotoku in po otokih v Sredozemskem morju. Močno je vplivala na razvoj etruščanske kulture in umetnosti, kar je opazno predvsem v oblikovanju arhitekture. Etruščani so bili predrimsko ljudstvo v osrednji Italiji. Živel so na ozemlju med Tiberom in Arnom na eni strani in Tirenskim morjem in Apenini na drugi. Določen čas so bili tudi glavni tekmeči Rima za oblast na tem območju.

Etruščani

Grki

2.2 Omemba menjavajočega se političnega parketa

Rimska Kraljevina:

Za vso dobo kraljevine, ki se je začela z Romulom, so podatki večinoma legendarni. Prvi štirje kralji so bili Latinci in Sabinci, nato so sledili trije Etruščani. Doba kraljevine je trajala 243 let.

Rimska Republika:

Rimska republika je bila oblika države v antičnem Rimu, ki je trajala od leta 509 pr. n. št. do leta 31 pr. n. št. Je eno od treh okvirnih obdobij starorimske civilizacije, skupaj s kraljevino in cesarstvom, pa tudi najpomembnejše od treh, saj je bila republikanska ureditev, osnova za izoblikovanje večine modernih republik.

Rimsko cesarstvo:

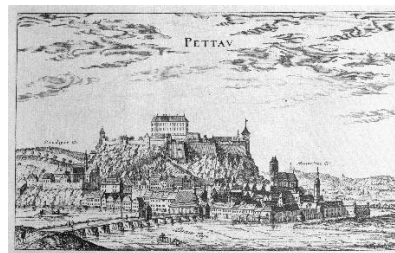
Rimsko cesarstvo je bila antična država rimske civilizacije, ki je pol tisočletja obvladovala celotno Sredozemlje in Zahodno Evropo. Rimska država je pred tem bila republika - v tem obdobju je tudi pridobila večino svojih ozemelj. Nastop Avgusta kot prvega rimskega cesarja in začetek cesarstva zgodovinsko postavlja v leto 27 pr. n. št. Upravljanje Rimskega imperija je sčasoma privedlo do ločitve na vzhodno in zahodno polovico.

3. Poetovio

Mesto Poetovio je bila stara naselbina, že iz železne dobe. Na pomembni strateški legi trgovskih poti (svilna cesta, jantarjeva pot,...) v začetku našega štetja se na ozemlje današnjega Ptuja naseljujejo prvi Rimljani. Prvi legionarji pa na naše ozemlje pridejo že leta 15 pr. n. š. nato nastane velik vojaški tabor z legijo VIII. Avgusto, ki jo okrog leta 45. zamenja Legija Gemina XIII., ki ostane v Poetoviu nekje do leta 100. skoraj 100 let je vojska bivala v takratnem Poetoviu zato se je mesto takrat zelo hitro širilo. Vojaki oz. legionarji so bili namreč odlični gradbinci.

Leta 69. so na našem ozemlju prav pod vodstvom Markusa Antoniusa Primusa izglasovali Vespasiana za rimskega cesarja. V tistem času je bil Ptuj eno izmed največjih in najmogočnejših mest v Evropi. Kot zanimivost lahko povem, da je v tistem bil večji od današnjega Dunaja in Londona.

3.1 Pomen Poetovia v rimski državi

Slovensko ozemlje je bilo z vidika rimske države pomembno zlasti kot prehodna dežela, saj so preko našega ozemlja vodile glavne poti iz Italije v Podonavje in naprej na Vzhod. Kasneje je naša dežela postala pomembna tudi kot zadnja obrambna linija Italije pred prodirajočimi barbari z vzhoda. V letih 117 -138, to je v času cesarja Hadrijana, je bil

• • •
Eksplozivna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje

zgrajen kamnit most preko Drave. V 2. stoletju je bil v spomin na župana Marka Valerija postavljen Orfejev spomenik. Sredi drugega stoletja postavijo I. mitrej.

Hadrijan

3.2 Gospodarska funkcija njegove trgovske poti

Ptuj je mesto in središče mestne občine Ptuj. Sam se imenuje najstarejše mesto v Sloveniji. Območje mesta je bilo poseljeno že v pozni kameni dobi, v antiki se je iz vojaškega tabora v prvem stoletju razvila rimska utrdba Poetovio. Srednjeveški del mesta se je naslonil na vznožje Grajskega griča. Mimo Ptuja je potekal tudi zgodovinsko pomemben prehod čez Dravo, kjer je potekala trgovska pot med Baltskim in Jadranskim morjem imenovana Jantarska pot.

Reka Drava in prikazan takrajšnji Poetovio

3.3 Pomembnejši in ohranjeni spomeniki

Spomenik je kiparsko ali arhitekturno delo, je spomin na določeno osebo ali določen dogodek. Ptuj jih premore kar nekaj:

Dominikanski samostan

Prvi ubožni menihi, ki so se naselili na območju Ptuja in današnje Slovenije, so bili dominikanci. Odlika samostana je križni hodnik, ki sta ga najprej sestavljala južni in bolj imeniten vzhodni krak.

Minoritski samostan

Minoriti so prišli na Ptuj kmalu za dominikanci, po virih v starejši literaturi leta 1239. Sprva je bila to dolga, ozka, enoladijska in precej preprosta pridigarjeva cerkev, s poudarjenim prezbiterijskim delom, tako imenovanim "dolgim korom" z dvema kvadratnima obočnima poloma in petosminskim zaključkom.

Florijanov spomenik

Spomenik stoji sredi Mestnega trga. V strahu pred nenehnimi požari, ko so ognjeni zublji hudo prizadeli mesto, so se meščani priporočili sv. Florijanu in mu leta 1745 postavili spomenik.

•••
Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje

Orfejev spomenik

Na Slovenskem trgu stoji pred mestnim stolpom skoraj pet metrov visok spomenik, največji, kar jih je bilo odkritih v rimski provinci Zgornji Panoniji.

Spomenik bogu Mitri

Bog svetlobe Sol je poslal Mitro na Zemljo z nalogo, da v votlino povabi belega bika in ga zakolje. Iz krvi ubite živali je nastalo novo življenje.

Mestni stolp

Mestni stolp je najmogočnejša mestna arhitektura, ki močno oblikuje mestno veduto.

• • •
Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na
neformalno izobraževanje

Mestna hiša

Mestna hiša je najmenitnejša hiša na Mestnem trgu. Do leta 1907 je tukaj stala Poskočilova hiša, ki je dobila ime po Poskočilu, bogatem trgovcu slovenskega rodu.

SVETIŠČE BOGA MITRE

V času rimskega imperija je bil Ptuj pomembno, mogočno mesto (Poetovio) in vojaška postojanka. Z vojaki iz vzhodnih dežel se je tukaj uveljavil mitraizem, perzijska vera s skrivnostnimi obredi, ki so se jih udeleževali le moški. Na Ptuju je bilo odkritih kar pet izjemnih svetišč boga Mitre, na mestih I. mitreja, ter III. Mitreja, rimskih svetišč iz 2. in 3 stoletja, pa si lahko še danes ogledate njune temelje, oltarje, reliefe in kultne podobe, povezane s kultom.

4. Gospodarstvo

V vzhodnem delu antične Petovione se je ob državni cesti raztezala obrtniška četrt z velikimi stanovanjskimi stavbami, trgovinami, delavnicami, sušilnicami in dvorišči. Bivališča so bila opremljena s freskami, štukaturo in mozaiki ter ogrevana s hipokavsti. V četrti so bile klesarske, kovaške, steklarske, lončarske in opekarske delavnice, odkrite so bile še peči za žganje apna. Zaradi bližine nahajališč izvrstne gline je bilo največ lončarskih in opekarskih obratov s pečmi, lopami za sušenje izdelkov, prostori za pripravo glin in vodnjaki. Tudi v Rimskem kampu Poetovio imamo raznorazne replike, kot je na primer rimska opekarska peč. Poustvarjamo razne delavnice na lesenih vretenih, na njih izdelujemo glinene izdelke, ki jih potem tudi uporabimo za kaj koristnega. Tudi sama sem del tega, kar mi je zelo všeč.

4.1 Lončarstvo in opekarstvo

V Rimskem kampu Poetovio se z eksperimentalno arheologijo srečujemo vsak dan. Lesena nožna vretena, replika rimske peči in letos na novo zgrajena hiša imenovana Domus, kjer imamo tudi največjo zbirko amfor v Sloveniji. Tudi sama se spoznam na glinene izdelke in poznam tudi postopek izdelave rimskih oljenk in medaljonov, kot so jih izdelovali takrat. Na vsakoletnih Rimskih igrah imamo tudi delavnico izdelave opeke. Nasploh je znano, da je Ptuj s svojo ožjo okolico prava arheološka zakladnica. Osebnost mi najbolj zanimive oljenke, ki so našim prednikom "dajale luč in kazale pot". Oljenke so stare svetilke, v katerih gori olje, razširjene pa so bile predvsem v deželah, kjer so pridobivali rastlinska olja. Navadno so bile izdelane iz keramike ali bronu, redkeje pa tudi iz drugih materialov. Pričeli so jih uporabljati koncem 4. tisočletja pr. n. št. v starem Egiptu, od tam pa so se razširile na področje kretske-mikenske kulture, v Palestino in Fenicijo.

4.2 Kulinarika

Rimska kulinarika je vplivala na prav vse kuhinje zahodnega sveta, tudi na našo. Ima bogato zgodovino, saj se je razvijala dolga stoletja in predstavlja nekakšen povzetek značilnosti kuhinj stare Grčije, pa tudi iz Orienta. Čisto vsaka rimska hiša ali stanovanje z jedilnico je običajno imelo prostor za kuhinjo. V večnadstropnih stavbah so bili veliki, udobni apartmaji z jedilnico in kuhinjo predvsem v nižjih nadstropjih. V višjih nadstropjih pa stanovanja kuhinj niso imela, pač pa so v njih kuhali na majhnih prenosnih ognjiščih, ki so jih v zimskem času uporabljali tudi za ogrevanje, so zapisali v opisu razstave. Prebivalci revnih rimskih stanovanjskih četrti, kjer ni bilo ne vode ne kuhinj, so napol pripravljeno hrano nosili v končno obdelavo v najbližjo taverno, vodo pa so prinašali iz javnih vodnjakov. V vilah je bil kuhinji namenjen zelo skromen prostor, postavljena pa je bila na majhno notranje dvorišče poleg latrine, ki je bila največkrat povezana s cisterno za deževnico. V velikih hišah s kopalnico ali termami je bila kuhinja samostojen prostor z dimnikom, ki je odvajal dim in neprijetne vonjave. Rimske kuhinje so bile majhne in

temne. Glavni del kuhinje je predstavljalo ognjišče. V Rimskem kampu Poetovio se ureja replika kuhinje, ki bo služila za verodostojen prikaz življenja v rimski hiši.

4.3 Vsakdanje življenje, otroštvo in šola

Rimsko družbo so sestavljali različni sloji: izjemno bogati, pa tudi revni in povsem brezpravni prebivalci. Družbeni status je določal vsakdanje življenje ljudi, kaj bo kdo jedel, kaj oblekel in s kom se bo poročil. Svobodno rojeni državljani so se delili v več razredov glede na njihovo premoženje. Nedržavljeni so imeli omejene pravice, pa so bili brez pravic, popolnoma odvisni od svojih gospodarjev. Danes zelo dobro poznamo vsakdan bogatih prebivalcev, saj je o le-teh nastalo največ zapisov. O nižjih slojih vemo manj.

Otroke sta vzgajala mati in oče, v premožnih družinah pa tudi izobraženi sužnji. V rimskem cesarstvu je bila v navadi tudi, ki so jo večinoma obiskovali dečki. Deklice, ki so bile deležne šolanja, so bile običajno pripadnice najvišjih slojev. Bogati Rimljani so za svoje otroke imeli celo zasebne učitelje, pogosto izobražene grške sužnje.

Osnovno šolanje se je za otroke končalo pri 12. letih. Deklice so se okoli 14. leta običajno poročile, dečki pa so nadaljevali šolanje in se pripravljali za vojaško ali

upravno-administrativno kariero. Fantje iz revnejših družin so okoli 14. leta začeli delati. V času Rimljanov je veljalo, da so otroci pri 14. letih že odrasli.

5. Rimska legija

Glavnino rimske vojske je sestavljala pehota, katere posamezniki so bili imenovani legionarji, ki so bili razporejeni po legijah. Popolna legija je štela 6000 vojakov. Ta je bila razdeljena na 10 kohort, ki so bile razdeljene na 3 maniple. Vsak manipel je bil razdeljen na 2 centuriji, poveljnik centurije pa se je imenoval centurion. Ime je dobil po tem, da je poveljeval 100 možem. V legiji je bilo okoli 4500 vojakov (3000 težko oboroženih, 1200 lahko oboroženih ter 300 konjenikov), ostali so bili predvsem stražarji ter spremstvo.

5.1 Legionar

Rimljani so imeli 4 vrste vojakov.

Glavna moč so bili **hastati** (mladeniči) in **princepsi** (možje), ki so imeli čelado, ščit, oklep (to je kovinsko ploščo ali srajco), kratek meč in dve dolgi kopji. Hastati so bili v prvi bojni vrsti, princepsi pa takoj za njimi.

Za njimi so prišli **triari**, to so bili najstarejši vojaki. Ti so imeli dolgo sulico, ki so jo imeli za boj na blizu, čelado, jajčast ščit in oklep. V boj so se vmešali, če sta bili prvi dve bojni črti odbiti. Kadar so stopili v akcijo, je to pomenilo, da se je položaj zelo poslabšal.

Najrevnejši fantje so bili veliti. Veliti so lahka pehota. Nosili so čelado in ščit, meč in kratko kopje. Čelada je bila iz živalske kože, ščit okrogel. V legiji je bilo 1200 velitov.

Legionar je imel s sabo 4 **orožja**. Nosil je **dve kopji**, kratek meč ali **gladius** za boj od blizu in kratko bodalo ali **pugio**. **Ščiti** so bili dveh oblik: ali ovalni ali štirioglati. Trajanovi legionarji so imeli težke pravokotne ščite, lažje ovalne pa so nosili za časa Tiberija.

5.2 Življenje legionarja

Življenje legionarja v tistem času ni bilo kaj preveč zanimivo. Legionarji so prisegli zvestobo poveljniku in bili podrejeni strogi disciplini. Za vsak prekršek so bili kaznovani z udarci, za večje prekrške pa s tekom skozi šibe. Najhujša kazen pa je bila desetkanje vojakov. Tudi v obdobjih miru legionarji niso bili prepuščeni brezdelju. Urili so se v bojevanju in hodili na vojaške vaje. Opravljali so dela

• • •

Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje

kopačev, drvarjev, tesarjev, gradili so ceste, mostove in druge zgradbe. Zgradili so večino rimskih cest, ki so bile zgrajene tako dobro, da mnoge stojijo še danes.

Ko se je rimska vojska utaborila, so legionarji postavili utrjen tabor. Če se na istem mestu ostali dlje, so tabor ogradili s kamnitim obzidjem. Okoli obzidja so skopali jarek. Pogosto so okoli teh legijskih taborov kasneje nastala majhna naselja. Obrtniki in trgovci so se selili skupaj z legijami, saj so lahko legionarjem prodajali svoje izdelke.

6. Pomen neformalnega izobraževanja pri poučevanju zgodovine v šoli

Pri neformalnem izobraževanju gre za pridobivanje, razširjanje, obnavljanje, posodabljanje in poglobljanje znanja. V osnovnih šolah pridobivamo znanje na različne načine. Pri pouku zgodovine pa pridobivamo znanje samo prek učbenikov in power point predstavitev. Z našo osnovno šolo gremo enkrat na leto v Rimski kamp Poetovio in še en mesec za tem vsi govorimo kako je bilo super. Zato sem prišla do ideje. Delevnice, ki jih imamo v kampu lahko prenesemo v pouk zgodovine. Letos smo otvorili učilnico na prostem in v njej bi lahko poučevali kako prikazati eksperimentalno zgodovino. Tudi rimski botanični vrt lahko poustvarimo in tam sadimo razna zelišča, ter iz njih marsikaj izdelamo. Kar hočem povedati je to, da se bi bilo super ukvarjati s tem pri pouku zgodovine, saj bi si take ure zapomnili za zmeraj.

• • •

Eksperimentalna arheologija v Rimskem kampu Poetovio in vpliv dejavnosti na neformalno izobraževanje

Viri

https://www.google.com/search?q=rimski+botani%C4%8Dni+vrt+na+o%C5%A1+ljudski+vrt+ptuj&tbm=isch&ved=2ahUKEwiiuLUz6joAhUNt6QKHZCiCxQQ2-cCegQIABAA&oq=rimski+botani%C4%8Dni+vrt+na+o%C5%A1+ljudski+vrt+ptuj&gs_l=im, 13.3. 2020

https://www.google.com/search?q=rimska+vojska&tbm=isch&ved=2ahUKEwioge_Rz6joAhXEKuWKhC-JB9wQ2-cCegQIABAA&oq=rimska+vojska&gs_l=img.3..013j0i24I7.4068.4068..5082...0.0..0.122.122.0j1.....0....1..gws-wiz-img.oDQwhfy6Ms4&ei=H310Xuj1JcTVsAfPk57gDQ&bih=754&biw=1519&rlz=1C1EKKP_enSI773SI773&hl=sl, 13. 3. 2020

https://www.google.com/search?q=%C5%BEivljenje+legionarja&tbm=isch&ved=2ahUKEwij8JWNz6joAhWMP-wKHYYKBqIQ2-cCegQIABAA&oq=%C5%BEivljenje+legionarja&gs_l=img.3...77750.81418..81928...0.0..0.122.2125.1j19.....0...., 20. 3. 2020

https://www.google.com/search?q=rimski+legionar&tbm=isch&ved=2ahUKEwia0tKHZ6joAhWYq6QKHUduC4QQ2-cCegQIABAA&oq=rimski+legionar&gs_l=img.3..012j0i8i30j0i30j0i8i30j0i24I2.7965.9541..10501...0.0..0.114.948.2j7..0....1..gws-wiz-img.1gJiacBHzVk&ei=g3x0XtqEO5jXkgXA3K-gCA&bih=754&biw=1536&rlz=1C1EKKP_enSI773SI773#imgrc=ev5SomNXN4h9gM, 20. 3. 2020

https://www.google.com/search?q=%C5%A1olanje+v+rimu&tbm=isch&ved=2ahUKEwiGjtOkzKjoAhWYq6QKHUduC4QQ2-cCegQIABAA&oq=%C5%A1olanje+v+rimu&gs_l=img.3...654382.657355..657726...0.0..0.114.1449.3j11.....0....1..gws-wiz-img.....0j0i5i30j0i24.nyD3KymCtQc&ei=m3l0XsbUHZjXkgXA3K-gCA&bih=754&biw=1536&rlz=1C1EKKP_enSI773SI773, 20. 3. 2020

https://www.google.com/search?q=mestna+hi%C5%A1a+ptuj&tbm=isch&ved=2ahUKEwiA9qGRzKjoAhWZtKQKHAWODUQQ2-cCegQIABAA&oq=mestna+hi%C5%A1a+ptuj&gs_l=img.3..0.2913.4058..4435...0.0..0.274.706.1j3j1.....0....1..gws-wiz-img.....0i67j0i30j0i5i30.GZOCK9SGA6o&ei=cnl0XoD1MpnpgkWL6bagBA&bih=754&biw=1536&rlz=1C1EKKP_enSI773SI773#imgrc=LPyGqmy7gZRGem, 20. 3. 2020

https://www.google.com/search?q=prehod+%C4%8Ddez+dravo+v+rimskem+%C4%8Dasu&rlz=1C1EKKP_enSI773SI773&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwihPHUyqjoAhWD6qYKHdzHAILQ_AUoAXoECAwQAw&biw=1536&bih=754#imgrc=C5s7kbG8m3EbxM, 20.3. 2020

https://dijaski.net/gradivo/zgo_sno_rimski_imperij_01, 14. 3. 2020

https://dijaski.net/gradivo/zgo_sno_rimski_imperij_02, 14. 3. 2020

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Rim, 14. 3. 2020>